

AGENCIJA ZA
PLAĆANJA U
POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I
RURALNOM
RAZVOJU

POSTUPCI AGENCIJE ZA PLAĆANJA U KONTROLI PRIHVATLJIVOSTI POLJOPRIVREDNIH POVRŠINA

Sadržaj:

Kontrola izravnih plaćanja.....	3
Zašto se provodi kontrola na terenu.....	3
Tko provodi odabir gospodarstava za kontrolu na terenu i na koji način.....	3
Tko provodi kontrolu na terenu površina i na koji način	4
Obveze korisnika tijekom kontrole na terenu	5
Na kojim površinama poljoprivrednog zemljišta se provodi kontrola na terenu	6
Provođenje kontrole na terenu.....	6
Što je minimalna poljoprivredna aktivnost	7
Što je prihvatljiva površina	7
Što je neprihvatljiva površina	9
Što kada se utvrdi da poljoprivrednik nije stvarni posjednik ili korisnik prijavljene parcele	10
Metodologija kontrole pašnjaka	10
Primjeri krških i kontinentalnih pašnjaka za koje je kontrolom na terenu utvrđeno da su neprihvatljivi za plaćanje	13
Slanje izvještaja o utvrđenim nesukladnostima nakon provedene kontrole na terenu	25
Što u slučaju utvrđene nesukladnosti poljoprivrednih površina	29

Kontrola izravnih plaćanja

Izravna plaćanja po površini u okviru Zajedničke poljoprivredne politike Europske unije su godišnja potpora dohotku poljoprivrednika. Sastoje se od osnovnog plaćanja, zelenog plaćanja, preraspodijeljenog plaćanja za prvih 20 ha te, ako je primjenjivo kod pojedinog poljoprivrednika, dodatnog plaćanja za mlade poljoprivrednike i proizvodno-vezanih plaćanja za površine (za uzgoj voća, povrća, šećerne repe, krmnih proteinskih usjeva).

Osnovni uvjeti za ostvarivanje izravne potpore su: upis poljoprivrednika (fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu) u Upisnik poljoprivrednika, upis poljoprivrednog zemljišta u ARKOD sustav (sustav evidencije korištenja poljoprivrednog zemljišta), obavljanje poljoprivredne djelatnosti (što podrazumijeva proizvodnju, žetvu i berbu poljoprivrednih kultura, držanje i uzgoj domaćih životinja u svrhu poljoprivredne proizvodnje ili održavanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju) te pravodobno podnošenje zahtjeva i potrebne popratne dokumentacije.

Zašto se provodi kontrola na terenu

Kontrola izravnih potpora je dio Integriranog i administrativnog kontrolnog sustava (IAKS) kojeg je uspostavila Agencija za plaćanja. Kontrola se provodi zbog provjere korisnika koji su podnijeli zahtjev za potporu, a u svrhu provjere ispunjavanja propisanih obveza za ostvarivanje potpore *Zakonom o poljoprivredi* i *Pravilnikom o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za tekuću godinu*.

Tko provodi odabir gospodarstava za kontrolu na terenu i na koji način

Odabir gospodarstava za kontrolu na terenu provodi Agencija za plaćanja na temelju ukupnog odabira (slučajnog odabira i analize rizika). U odabiru se poštuje načelo kako svako gospodarstvo ima šansu biti odabrano u uzorak za kontrolu.

Sukladno Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 809/2014 lista gospodarstava odabranih za kontrolu na terenu sadržava najmanje 5% svih gospodarstava koja su podnijela zahtjev za plaćanje. Pri odabiru vodi se briga i o izboru minimalno 5% zahtjeva za svaku mjeru potpore. Uzorak je reprezentativan u pogledu korištenja pri odabiru gospodarstava i slučajnog odabira i faktora rizika. Za provjeru uvjeta višestruke sukladnosti odabir se minimalno 1% gospodarstava koja su podnijela zahtjev za izravnim plaćanjima. Odabire se najmanje 5 % svih korisnika koji

su obveznici zelenih praksi i 3 % korisnika koja nisu obveznici zelenih praksi (raznolikost usjeva i EZP).

Uzorak se povećava izravnim odabirom (prijave, pritužbe, zbroj kršenja iz kontrolnog razdoblja, inspeksijska rješenja i sl). Kontrolu na terenu je potrebno provesti na svim gospodarstvima, koja su odabrana kao uzorak za kontrolu.

Provedbenom uredbom komisije (EU) 2020/532 od 16. travnja 2020. propisano je da zbog izvanredne situacije s pandemijom COVID-19 minimalne kontrolne stope za programe potpore vezane uz površinu i u stočarstvu u 2020. mogu biti 3%, odnosno 0,5% za višestruku sukladnost. Navedeno pravilo dozvoljeno je primijeniti i u 2021. godini.

Tko provodi kontrolu na terenu površina i na koji način

Kontrolu na terenu provodi Agencija za plaćanja, preko vlastitih kontrolora ili putem vanjskog izvršitelja, koji se identificiraju ovlaštenjem i iskaznicom kontrolora.

Kontrole se obavljaju prije isplate, koje se provode u razdoblju od 01. prosinca do 30. lipnja slijedeće godine.

Ukoliko nije ugrožena svrha kontrole, kontrole na terenu se mogu prethodno najaviti.

Provjerava se točnost i cjelovitost podataka na zahtjevu, sukladnost s uvjetima prihvatljivosti za pojedine mjere potpore, te poštivanje pravila višestruke sukladnosti.

Kontrole na terenu površina provode se na 3 načina:

1) Kontrola površina provodi se temeljem grafičkih podloga na podnesenim zahtjevima a obuhvaća utvrđivanje lokacije poljoprivrednih parcela, njihovih granica i površinu u smislu prihvatljivosti za plaćanje s obzirom na prijavljenu poljoprivrednu površinu i grupu kultura. Prilikom kontrole površina provodi se mjerenje prvenstveno GPS uređajem (globalni sustav pozicioniranja) ili upotrebom GIS-a (geografskog informacijskog sustava) te satelitskih ili zračnih snimaka, na ARKOD parcelama koje su prijavljene na zahtjevu za plaćanje.

2) Kontrola površina daljinskim istraživanjem (CwRS) provodi se na temelju fotointerpretacije satelitskih snimaka. Ukoliko nije moguće jasno obaviti identifikaciju korištenja zemljišta te identifikaciju grupe kultura, odrediti granice parcele ili granice usjeva, ili ukoliko postoji sumnja na bilo kakve moguće nesukladnosti za parcele se radi **brzi terenski posjet (RFV- Rapid field visit)**.

Korisnici kod ovog načina kontrole nisu obaviješteni o kontroli, već im se samo u slučaju utvrđene nesukladnosti dostavlja detaljni rezultat kontrole gdje su objašnjene utvrđene nesukladnosti.

3) Kontrola površina Monitoringom (CbM) koja se provodi korištenjem podataka Monitoring sustava.

Sustav za nadzor površina (Monitoring) je postupak redovitog i sustavnog promatranja, praćenja i procjene poljoprivrednih djelatnosti i praksi na poljoprivrednim površinama na temelju podataka satelita Sentinel u okviru programa Copernicus i drugih barem jednakovrijednih podataka.

Monitoring kao element IAKS sustava identificira i bilježi specifične poljoprivredne aktivnosti i/ili karakteristike usjeva na poljoprivrednoj površini tijekom proizvodne godine.

Navedeni tip kontrole je najnoviji tip kontrole koji će se provoditi od 2021. godine samo za osnovno plaćanje na svim gospodarstvima koja imaju barem jednu parcelu na području Vukovarsko-srijemska županije.

Ovim sustavom se kontinuirano prati aktivnost na poljoprivrednim parcelama, te se korisnici kontinuirano kroz AGRONET sustav obavještavaju o prihvatljivosti parcela za plaćanje, te o mogućnosti izmjene Jedinственог zahtjeva kako bi se izbjegle sankcije za korisnika.

Obveza ispunjavanja standarda višestruke sukladnosti se odnosi na sve površine poljoprivrednog zemljišta koje korisnik obrađuje, na sve poljoprivredne objekte, opremu i mehanizaciju na poljoprivrednom gospodarstvu, tijekom cijele godine u kojoj je nositelj podnio zahtjev za plaćanje potpora. U sklopu kontrole površina, vrši se i kontrola na terenu usjeva konoplje analizom sadržaja tetrahidrokanabinola.

U određenim, specifičnim situacijama kontrolor može koristiti osim već prethodno navedenih načina mjerenja i digitalnu ortofoto kartu (DOF), te prema potrebi ostale raspoložive prostorne podatke (satelitske Sentinel snimke, CwRS snimke, Google maps snimke, geotagirane fotografije, Monitoring podatke, itd), odnosno sve raspoložive alate koji mu mogu dati točnu i kvalitetnu informaciju o parceli kako bi utvrdio prihvatljivost površine za plaćanje.

Obveze korisnika tijekom kontrole na terenu

Korisnik koji je podnio jedinstveni zahtjev dužan je osobi ovlaštenoj za obavljanje kontrole omogućiti kontrolu i pristup svim poljoprivrednim površinama koje koristi, objektima u kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost, dozvoliti uvid u poslovne knjige i dokumentaciju poljoprivrednog gospodarstva, poljoprivredno zemljište, mehanizaciju, objekte na gospodarstvu. Isto tako dužan je i pružiti kontroloru potrebnu pomoć tijekom obavljanja kontrola na terenu prilikom obilaska poljoprivrednih parcela. Prilikom kontrole na terenu gospodarstvo može zastupati nositelj gospodarstva ili bilo koji njegov član koji je kao takav evidentiran u Upisniku poljoprivrednika. U slučaju da su oni spriječeni, nositelj gospodarstva može opunomoćiti i neku drugu punoljetnu osobu koja će sudjelovati kao predstavnik gospodarstva u postupku kontrole. U interesu je korisnika da se kontrola na terenu obavi u zakazano vrijeme.

Ukoliko predstavnik gospodarstva (nositelj, član ili opunomoćenik) odbije kontrolu, ili je na bilo koji način onemogućava, ili ometa njeno provođenje, kontrolor prekida kontrolu na terenu. **Ukoliko je kontrola odbijena ili onemogućena, korisnik neće dobiti isplatu za tekuću godinu za svu traženu potporu iz zahtjeva.**

Na kojim površinama poljoprivrednog zemljišta se provodi kontrola na terenu

Korisnik mora ispunjavati propisane zahtjeve za pojedine mjere na svim površinama poljoprivrednog zemljišta za koje traži pojedinu potporu. Pravila višestruke sukladnosti moraju se poštivati na svim površinama poljoprivrednog zemljišta u svom korištenju bez obzira da li za isto traži potporu ili ne

Provođenje kontrole na terenu

Provjerama na terenu su obuhvaćene sve površine za koje se traži potpora u skladu s programima i mjerama propisanim Pravilnikom o izravnim plaćanjima. U praksi to znači mjerenje površina i provjera kriterija prihvatljivosti s obzirom na sve preuzete obveze od strane korisnika, koje je preuzeo u trenutku podnošenja Zahtjeva za potporu.

Prilikom provedbe kontrole na terenu provjeravaju se sljedeći parametri:

- granice ARKOD parcele (mjerenjem GPS uređajem, planimetriranjem, kombiniranim metodama...),
- prihvatljivost ARKOD parcele (korištenje u poljoprivredne svrhe),
- prihvatljivost površine utvrđivanjem koeficijentata prihvatljivosti gdje je to primjenjivo (trajni travnjaci/kontinentalni i krški pašnjaci), te utvrđivanje broja drveća po ha.
- ARKOD uporaba prema vrsti korištenja i obrade (trajni travnjak, oranica, trajni nasad, itd.),
- grupa kultura te pojedinačna kultura u okviru proizvodno vezanih plaćanja odnosno raznolikosti usjeva.
- provođenje minimalne aktivnosti na parcelama na kojima se ne odvija proizvodnja, nego se održavaju se u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj,
- da li je korisnik prijavio sve parcele za koje traži potporu kao i sve ostale koje koristi, a za njih ne traži potporu,
- ispunjavanje obveza za „zeleno plaćanje“ (obveznici),
- poštivanje obveza iz mjera ruralnog razvoja (agroekološke mjere, ekološki uzgoj),
- ispunjavanje uvjeta višestruke sukladnosti,
- prihvatljivost površina pod konopljom,
- evidencije koje je korisnik obavezan voditi (ovisno o mjeri potpore).

Što je minimalna poljoprivredna aktivnost

Minimalni uvjeti koje je korisnik programa izravnih plaćanja dužan ispunjavati kako bi održavao poljoprivredne površine u stanju pogodnom za ispašu ili obradu u skladu s člankom 27. Zakona jesu:

- a) održavanje poljoprivrednih površina bez neželjene šumske vegetacije
- b) održavanje svih površina na poljoprivrednom gospodarstvu bez korova pelinolisne ambrozije (*Ambrosia artemisiifolia* L.) i mračnjaka (*Abutilon theophrasti* Med.), bez višegodišnjih korova i drvenastih biljnih vrsta koje zarastaju poljoprivrednu površinu i
- c) poštivanje ostalih pravila višestruke sukladnosti.

Poljoprivredne površine se moraju održavati u takvom stanju da je parcela pristupačna, prohodna stoci za ispašu, da je moguć prohod klasičnim poljoprivrednim strojevima i da obrada može započeti bez prethodne aktivnosti krčenja zemljišta.

Poljoprivredne površine pod trajnim travnjacima, evidentirane u ARKOD-u kao livade, pašnjaci ili krški pašnjaci, korisnik mora minimalno održavati napasivanjem stoke u vlasništvu i/ili posjedu do 15. rujna 2021. godine ili kositi barem jednom godišnje, pri čemu prva košnja treba biti obavljena do 30. lipnja 2021. godine u skladu s pravilima višestruke sukladnosti.

Datum prve košnje iz stavka 3. ovoga članka ne primjenjuje se na površine iz operacije 10.1.3. Očuvanje travnjaka velike prirodne vrijednosti, operacije 10.1.4. Pilot mjera za zaštitu kosca i operacije 10.1.5. Pilot mjera za zaštitu leptira iz članka 60. ovoga Pravilnika, gdje se primjenjuju datumi navedeni u obvezama za pojedinu operaciju.

Datum prve košnje iz stavka 3. ovoga članka ne primjenjuje se na poljoprivredne površine pod trajnim travnjacima koje su definirane kao gorsko planinsko područje u skladu sa člankom 126. stavkom 2. Pravilnika, gdje prva košnja treba biti obavljena do 31. srpnja 2021. godine.

Prilikom kontrole na terenu kontrolor utvrđuje na kojim površinama je provedena poljoprivredna aktivnost u godini podnošenja Zahtjeva.

Ukoliko se utvrdi da korisnik nije provodio nikakvu poljoprivrednu aktivnost na parceli u godini podnošenja Zahtjeva određuje se grupa kultura 06. To će imati za posljedicu da će takva parcela biti neprihvatljiva za potporu za godinu u kojoj je podnesen Zahtjev. Sljedeće godine ukoliko korisnik prijavi za potporu tu parcelu i na njoj provede propisanu poljoprivrednu aktivnost ona postaje prihvatljiva za potporu.

Što je prihvatljiva površina

Prihvatljiva površina je ARKOD parcela poljoprivrednog gospodarstva za koju korisnik podnosi zahtjev za dodjelu ili aktiviranje prava na plaćanja, koja se koristi kao obradivo zemljište, trajni travnjak ili trajni nasad na kojoj se obavlja poljoprivredna aktivnost, te je održavana u dobrim poljoprivrednim i okolišnim uvjetima.

U prihvatljive poljoprivredne površine ubrajamo:

- oranice s poljoprivrednom kulturom, površine na ugaru i površine privremenih travnjaka sukladno članku 4. stavku 1. točki (f) Uredbe (EU) br. 1307/2013 uključujući zemljište u stakleniku ili ispod fiksnog ili pomičnog krova.
- prihvatljive površine trajnih travnjaka i pašnjaka su one koje se u cijelosti koriste za uzgajanje trave ili ispašu, te nisu u plodoredu 5 i više godina. Prihvatljive površine pašnjaka određuju se koeficijentom prihvatljivosti koji isključuje drveće i grmlje te ostala obilježja neiskoristiva za ispašu.
- privremeni travnjaci su obradivo zemljište na kojem se nalaze trave ili ostala travolika paša u razdoblju kraćem od pet godina, a postaju trajni travnjaci nakon pet godina uzastopnih prijava kao privremenih travnjaka.
- trajni nasadi su nasadi koji se ne izmjenjuju, osim trajnih travnjaka i trajnih pašnjaka, koji su na zemljištu pet ili više godina i pridonose višestruke žetve, uključujući rasadnike i kulture kratkih ophodnji.
- Površine koje se koriste za proizvodnju konoplje, sukladno članku 32. stavku 6. Uredbe (EU) br. 1307/2013, smatraju se prihvatljivim površinama ako sadržaj tetrahidrokanabinola u korištenim sortama ne prelazi 0,2%, a za proizvodnju se koristi certificirano sjeme sorti iz „Zajedničkog kataloga sorti poljoprivrednih vrsta“ sukladno članku 9. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 639/2014.
- u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom k. Uredbe (EU) br. 1307/2013, prihvatljive površine jesu i površine pod kulturama kratkih ophodnji s maksimalnim ciklusom žetve od 8 godina. To su: crna joha (*Alnus glutinosa*), siva joha (*Alnus Incana*), breza (*Betula sp.*), grab (*Carpinus sp.*), topola (*Populus sp.*), i vrba (*Salix sp.*).

Prihvatljive obrađene oranice

Prihvatljiv uredno održavan ekstenzivni voćnjak

Što je neprihvatljiva površina

Neprihvatljiva površina je površina koja se utvrđuje kontrolom na terenu kao površina na kojoj nisu zadovoljeni uvjeti za ostvarivanje određene potpore, odnosno one koje se ne koriste u poljoprivredne svrhe.

Kontrolor u slučaju neprihvatljivih površina ili pojedinih neprihvatljivih dijelova, izdvaja **cijelu parcelu ili taj dio** tijekom mjerenja parcele ili ga naknadno izlučuje. Za svaku neprihvatljivu površinu potrebno je načiniti fotografiju korištenjem GPS uređaja i fotoaparata. Za svaku neprihvatljivu površinu unosi se i komentar.

Iz ARKOD parcele obavezno izdvajamo bilo koja poljoprivredna područja s drugačijom vrstom uporabe ili isključujemo nepoljoprivredno zemljište **veće od 100 m²** (kod pašnjaka isključujemo nepoljoprivredno zemljište u kontinuitetu **veće od 500 m²**, a za ostalo utvrđujemo koeficijent prihvatljivosti). Isto tako izuzimaju se površine **manje od 100 m²**, koje svojom zastupljenošću ili sumarno predstavljaju značajnu površinu ARKOD parcele. U skladu sa uputama Europske Komisije za značajnu površinu se smatra ona veća ili jednaka tehničkoj toleranciji mjerenja. Također, iz ARKOD parcele izuzimamo i površine građevina (zgrade, ceste, dvorišta, te ostale objekte).

Tako, u skladu s gore navedenim podacima, moramo iz ARKOD-a obavezno izlučiti:

- izgrađeno zemljište i vodene površine,
- šume,
- područja obrasla grmljem ili drvećem (osim na pašnjacima),
- stjenovite površine i nakupine kamenja (osim na pašnjacima) te
- druge površine, koje nisu u poljoprivrednoj upotrebi.

Zapuštene površine zarasle neželjenom višegodišnjom vegetacijom, obavezno izlučujemo ako takva površina prelazi 100 m² (pašnjaci ako prelazi 500 m²)

Objekte obavezno izlučujemo

Što kada se utvrdi da poljoprivrednik nije stvarni posjednik ili korisnik prijavljene parcele

Cijele parcele ili dijelovi parcele za koje se utvrdi prema stanju na terenu i izjavi korisnika da pripadaju nekoj susjednoj cjelini odnosno da takvu površinu obrađuje drugi korisnik ili posjednik, u kontroli na terenu se izdvajaju kao zemljište koje nije prihvatljivo za potporu u tekućoj godini.

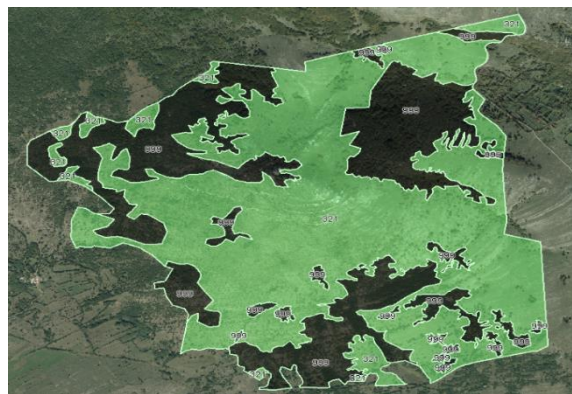
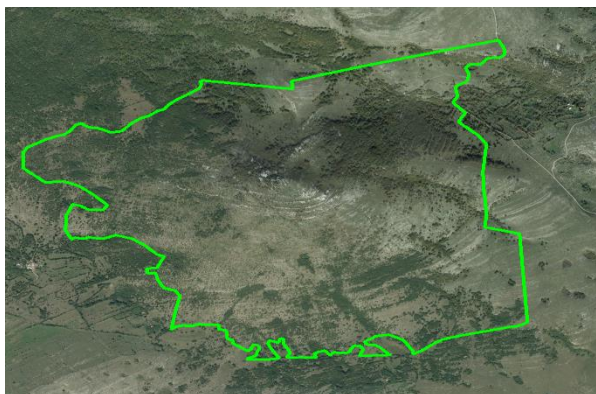
Metodologija kontrole pašnjaka

Za trajne travnjake i krške pašnjake prema sustavu proporcionalnosti primjenjuje se pravilo da se sve neprihvatljive površine veće od **500 m²** (0,05 ha), koje se nalaze unutar parcele i homogene su cjeline, izluče iz ARKOD parcele pod nepoljoprivredno zemljište (ARKOD uporaba 999) prije nego se parcelama dodjeljuje koeficijent prihvatljivosti za preostalu površinu.

Sukladno zakonskim propisima korisniku se prilikom uredskog ucrtavanja krškog pašnjaka u ARKOD sustavu određuje inicijalni koeficijent krškog pašnjaka. Tada se koeficijent i eventualno izlučivanje nepoljoprivrednih površina većih od 500 m² provodi na temelju ortofoto snimaka kako arhivskih tako i aktualnih.

Koeficijenti prihvatljivosti se dodjeljuju i shodno propisanoj metodologiji, odnosno izrađenom fotointerpretacijskom ključu (katalogu) gdje je za svaki koeficijent dano nekoliko primjera pašnjaka iz ARKOD-a karakterističnih za određenu županiju kao i slike sa terena kako bi si konzultant mogao predočiti situaciju na terenu.

Zadaća kontrole na terenu je da verificira uredski dodijeljene koeficijente prihvatljivosti kontinentalnim i krškim pašnjacima i izluči neprihvatljive površine veće od 500 m², te provede eventualne ispravke sukladno činjeničnom stanju utvrđenom na samoj ARKOD parceli. Zbog opisanog ograničenja uredske procjene koeficijenta i prihvatljivosti parcela, kontrolom na terenu se uglavnom utvrdi lošije stanje prihvatljivosti, te tek nakon kontrolom provedenih izlučenja neprihvatljivih dijelova inicijalno dodijeljeni koeficijent postaje relevantan i sukladan stvarnom stanju na terenu.

Krški pašnjak na kojem su, vizualnom verifikacijom, vidljive neprihvatljive površine veće od 500 m² (inicijalni koeficijent prihvatljivosti 0.6 – prije kontrole na terenu)

Kontrolom na terenu utvrđene i izuzete neprihvatljive površine obrasle neželjenom vegetacijom, veće od 500 m² (ARKOD uporaba 999 - crno), a za preostale prihvatljive dijelove (zeleno) dodijeljen je koeficijent prihvatljivosti 1

Neprihvatljivo obilježje > 0.05 ha

Neprihvatljivo obilježje ≤ 0.05 ha

U kontinuitetu neprihvatljiva površina veća od 500 m² izuzima se iz površine ARKOD parcele, a za preostalu površinu se utvrđuje koeficijent prihvatljivosti. Manja obilježja od 500 m² se ne izuzimaju iz površine ARKOD parcele te sukladno sustavu proporcionalnosti za trajne travnjake (ARKOD uporaba 320, 321) ako zauzimaju manje od 10 % površine pašnjaka cijela prijavljena površina je prihvatljiva za potporu (koeficijent 1)

Prilikom kontrole parcele potrebno je fotografirati parcelu na kritičnim mjestima i fotografije učitati u aplikaciju uz bilježenje GPS uređajem minimalno 3 pozicije (točke).

Ukoliko na pašnjaku nema takvih neprihvatljivih obilježja dovoljno je izmjeriti dio granice parcele s nekoliko točaka i utvrđeni koeficijent prihvatljivosti potkrijepiti fotografijama.

Kontrolor je obavezan prilikom kontrole pašnjačkih površina (krški pašnjaci i trajni travnjaci u EKO/EKOP proizvodnji) utvrditi brojno stanje stoke na gospodarstvu u trenutku kontrole na terenu. Stoka se evidentira po vrsti i kategoriji sukladno propisanoj tablici za konverziju uvjetnih grla, radi provjere ispunjavanja uvjeta napasivanja minimalnim brojem uvjetnih grla (godišnji prosjek) po prihvatljivom hektaru pašnjačke površine.

ISPUST – u potpunosti nedostaje travnati pokrov na prijavljenom pašnjaku; Ukoliko je takvo stanje utvrđeno tijekom kontrole utvrđuje se ARKOD uporaba 320 i grupa kultura 06; ukoliko je takvo stanje utvrđeno unatrag nekoliko sezona (prema arhivskom DOF-u) utvrđuje se ARKOD uporaba 999

PREGONSKI PAŠNJAK – površina pašnjaka podijeljena na nekoliko manjih dijelova – pregona, koji se koriste po istom redoslijedu u nekoliko ciklusa tijekom vegetacije; do idućeg korištenja obavlja se regeneracija travne mase

U brdskim i mediteranskim krškim područjima pašnjaci mogu biti ekstenzivni, djelomično prekriveni grmljem, stijenama ili drvećem. U slučajevima kada su površine unutar pašnjaka neprohodne za stoku i potpuno prekrivene grmljem, stijenama, drvećem, a primjenjuje se pravilo isključivanja površina većih od 500 m², a na ostalu površinu se primjenjuje koeficijent prihvatljivosti.

Divlje i potpuno obrasle površine veće od 500 m² se obavezno isključuju, čak i ako su ograđene i koriste se za ispašu životinja, a nositelj ima dopuštenje za ispašu u šumi.

Za skupine drveća se ne primjenjuje navedeno pravilo uz uvjet da su to prohodne površine kojima stoka može prolaziti te su obrasle travom i jednogodišnjim zeljastim biljem pogodnim za ispašu stoke.

Primjeri krških i kontinentalnih pašnjaka za koje je kontrolom na terenu utvrđeno da su neprihvatljivi za plaćanje

PRIMJERI KONTINENTALNIH PAŠNJAKA KLASIFICIRANIH KAO PRIVREMENO NEPOLJOPRIVREDNA POVRŠINA (ARKOD uporaba 320, Grupa kultura 06)

a)

Na pašnjaku nije provedena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Kontrola na terenu je utvrdila i dokumentirala stanje vegetacije na parceli. Uočljiva je stara suha trava. Tragovi napasivanja i kretanja stoke nisu uočeni.

b)

Na pašnjaku nije provedena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Kontrola na terenu je utvrdila i dokumentirala stanje vegetacije na parceli. Uočljiva je visoka trava te niska drvenasta vegetacija. Tragovi napasivanja i kretanja stoke nisu uočeni.

c)

Površina koja služi kao ispust za stoku na kojem je travnati pokrov u cijelosti uništen tijekom cijele godine. Zbog utvrđenog parcela je neprihvatljiva za plaćanje.

PRIMJERI KONTINENTALNIH PAŠNJAKA KLASIFICIRANIH KAO
NEPOLJOPRIVREDNA POVRŠINA (ARKOD uporaba 999, Grupa kultura 00)

a)

Prisutnost višegodišnje šumske vegetacije na parceli ukazuje da pašnjak nije korišten unatrag više proizvodnih sezona. Kontrolom je svrstan u nepoljoprivredno zemljište koje se ispisuje iz ARKOD sustava.

b)

Parcela prijavljena kao pašnjak u potpunosti neprohodna jer je zarašla neželjenom šumskom vegetacijom. Kontrolom je svrstana u nepoljoprivredno zemljište koje se ispisuje iz ARKOD sustava.

AGENCIJA ZA
PLAĆANJA U
POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I
RURALNOM
RAZVOJU

PRIMJERI KRŠKIH PAŠNJAKA KLASIFICIRANIH KAO PRIVREMENO
NEPOLJOPRIVREDNA POVRŠINA
(ARKOD uporaba 321, Grupa kultura 06)

a)

Stanje vegetacije na ovom krškom pašnjaku nepobitno ukazuje da nije provedena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Uočljiva je polegnuta stara visoka suha trava. Tragovi kretanja stoke nisu uočeni.

b)

Stanje vegetacije na ovom krškom pašnjaku nepobitno ukazuje da nije provedena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Tragovi kretanja stoke nisu uočeni.

c)

Na pašnjaku nije provođena propisana minimalna poljoprivredna aktivnost napasivanja stoke u tekućoj godini podnošenja zahtjeva za plaćanje. Uočljiva je visoka trava. Tragovi napasivanja i kretanja stoke nisu uočeni.

PRIMJERI KRŠKIH PAŠNJAKA KLASIFICIRANIH KAO NEPOLJOPRIVREDNO
ZEMLJIŠTE (ARKOD uporaba 999, Grupa kultura 00)

a)

U kontroli na terenu utvrđeno da se površina ne koristi duže vrijeme te je cijela označena kao nepoljoprivredno zemljište. Površina je u cijelosti obrasla višegodišnjom vegetacijom, te je korisnik izjavio da površine nije koristio više od 3 godine.

b)

Krški pašnjak u potpunosti zarastao šumskom vegetacijom, cijeli je svrstan u nepoljoprivredno zemljište. Neprohodan i neiskoristiv za propisanu aktivnost napasivanja.

c)

Na zahtjevu za plaćanje prijavljen krški pašnjak sa koeficijentom prihvatljivosti 0,4 – u kontroli na terenu utvrđeno da na parceli postoje homogene površine nepoljoprivrednog zemljišta veće od 500 m² koje su izdvojene kao nepoljoprivredno zemljište, dok je ostatak parcele prihvatljiv krški pašnjak s koeficijentom 0,4.

d)

Na zahtjevu za plaćanje prijavljen krški pašnjak sa koeficijentom prihvatljivosti 0,8. U kontroli na terenu utvrđeno da je površina krškog pašnjaka u cijelosti zarasla višegodišnjom drvenastom vegetacijom i kao takva je označena kao nepoljoprivredno zemljište sa retroaktivnim trajanjem minimalno 3 godine.

e)

Tijekom kontrole na terenu utvrđeno je da se na parceli nalaze površine nepoljoprivrednog zemljišta veće od 500 m² koje su izdvojene kao nepoljoprivredno zemljište. U ovom primjeru radi se o homogenim površinama prekrivenim kamenjem i/ili stijanjem na kojima nema zelene krme pogodne za napasivanje stoke.

Slanje izvještaja o utvrđenim nesukladnostima nakon provedene kontrole na terenu

Za svaku kontrolu na terenu izrađuje se izvještaj u skladu s člancima 41., 43. i 72. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 809/2014.

Poljoprivrednicima je nakon svake izvršene kontrole ukoliko je na istoj utvrđena nesukladnost upućen izvještaj o provedenoj kontroli temeljem podnesenog jedinstvenog zahtjeva kroz AGRONET sustav. Na svakom izvještaju su vidljive sve utvrđene nesukladnosti na svim ARKOD parcelama na kojima su utvrđene skupine usjeva drugačije od prijavljenih i/ili je

utvrđeno ARKOD korištenje drugačije od prijavljenog i/ili je utvrđeno kršenje dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta i/ili je utvrđeno nepoštivanje obaveza vezanih za zeleno plaćanje, te su iste prikazane u Izvještaju o kontroli u dijelu II – „Detaljni rezultati kontrole na terenu po ARKOD parcelama.“ U izvještaju o kontroli na terenu je također navedeno da se u slučaju nejasnoća korisnici mogu obratiti na telefonski broj Samostalne službe za kontrolu mjera izravne potpore i IAKS mjera ruralnog razvoja, te također ako imaju prigovor isti mogu uputiti u roku od 14 dana nakon što ga preuzmu u AGRONET sustavu.

U izvještaju su korisniku navedene utvrđene Grupe kultura koje označavaju prihvatljivost za skupinu potpora:

Naziv grupe kultura	Opis GK	Prihvatljivo za Mjere
01 Trajni travnjaci	Ovom GK označavamo uredno pokošene i održavane trajne travnjake (livade, pašnjaci i krški pašnjaci) na kojima je provedena minimalna poljoprivredna aktivnost.	OP/ZP/PP, M 11- trajni travnjaci, M10 – trajni travnjaci, M13
02 Šećerna repa	Ovom GK označavamo površine na kojima je zasijana šećerna repa.	OP/ZP/PP, PVP šećerna repa, M13
03 Povrće	Ovom GK označavamo površine zasađene/zasijane kulturama prihvatljivim za PVP povrće.	OP/ZP/PP, PVP povrće, M13
04 Oranične kulture	Ovom GK označavamo površine na kojima su zasijane oranične kulture koje nisu prihvatljive za PVP. Važno je da postoji proizvodnja na poljoprivrednoj parceli	OP/ZP/PP, PVP povrće, M13
05 Trajni nasadi	Ovom GK označavamo površine zasađene/zasijane kulturama prihvatljivim za PVP povrće. Važno je da su trajni nasadi uredno održavani u skladu sa pravilima višestruke sukladnosti, te zadovoljavaju minimalan sklop stabala propisan za PVP voće.	OP/ZP/PP, PVP voće, M11 trajni nasadi, M10 trajni nasadi, M13
06 Privremeno nepoljoprivredna površina	Ovom GK označavamo površine na kojima nije provedena minimalna poljoprivredna aktivnost, površine obrasle višegodišnjim korovima, te korovima ambrozijom i mračnjakom. Ovom GK označavamo i livade koje nisu pokošene u propisanom roku, kao i pašnjake na kojima nije obavljena ispaša.	Ova GK nije prihvatljiva za plaćanje
07 Poljoprivredno zemljište bez kulture - ugar	Ovom GK označavamo površine na kojima je provedena minimalna poljoprivredna aktivnost, no nema proizvodnje usjeva. Površine pod ugarom moraju biti obrađene/košene/malčirane barem jednom godišnje, najkasnije do 30.06. kako bi se spriječio razvoj neželjene vegetacije.	OP/ZP/PP

	Dozvoljena je sjetva medonosnog bilja i usjeva za zelenu gnojidbu.	
08 Brzorastuće drvenaste kulture	Ovom GK označavamo površine na kojima su zasađene kulture kratkih ophodnji: crna joha (<i>Alnus glutinosa</i>), breza (<i>Betula sp.</i>), grab (<i>Carpinus sp.</i>), topola (<i>Populus sp.</i>) i vrba (<i>Salix sp.</i>). Na navedenim površinama mora biti provedena minimalna poljoprivredna aktivnost.	OP/ZP/PP, M13
09 Obilježja krajobraza	Ovom GK označavamo površine pod šumarcima i lokvama(jezercima) koji su prijavljeni u ARKOD sustavu kao obilježja krajobraza. Minimalna površina lokve/šumarka je 100 m ² , dok je maksimalna za lokvu 1000 m ² , a za šumarak 2000 m ² .	OP/ZP/PP
10 Vinova loza	Ovom GK označavamo površine na kojima je zasađena vinova loza. Na navedenim površinama se mora provoditi minimalna poljoprivredna aktivnost.	OP/ZP/PP, M10 – višegodišnji nasadi, M11 – višegodišnji nasadi, M13
11 Proteinski usjevi	Ovom GK označavamo površine na kojima su zasijane kulture prihvatljive za PVP proteinski usjevi. Na parcelama trebaju biti zasijani čisti usjevi (primjerice prihvatljiv je čisti usjev lucerne, a ne usjev u kojem prevladava trava), izuzev smjesa leguminoza i žitarica gdje mora biti više od 50 % leguminoza.	OP/ZP/PP, PVP proteinski usjevi M10, M11 – oranice, M13
12 Ostalo povrće-bez PVP	Ovom GK označavamo površine zasijane/zasađene sa povrtnim kulturama koje nisu prihvatljive za PVP povrće.	OP/ZP/PP, M11 – oranice, M13
14 Masline	Ovom GK se označavaju površine na kojima su zasađene masline.	OP/ZP/PP, M10 - višegodišnji nasadi, M11 – višegodišnji nasadi, M13
15 Jagode	Ovom GK se označavaju površine na kojima su zasađene jagode.	OP/ZP/PP, PVP voće, M11 – oranice, M13
16 Trajni nasadi - bez PVP	Ovom GK označavamo površine zasijane/zasađene sa povrtnim kulturama koje nisu prihvatljive za PVP voće, kao i miješane voćnjake. U trajnim nasadima se mora provoditi minimalna poljoprivredna aktivnost	OP/ZP/PP, M11 – trajni nasadi, M10 – trajni nasadi, M13
17 Rasadnik	Ovom GK označavamo površine zasađene mladim drvenastim biljkama koje rastu isključivo na tlu na otvorenom za kasnije presađivanje (voćne i lozne sadnice, te sadnice ukrasnog i šumskog drveća i grmlja).	OP/ZP/PP, M13

18 Dinja-lubenica	Ovom GK označavamo površine na kojima su zasađene dinje i lubenice.	OP/ZP/PP, PVP voće, M11 – povrće, M13
19 Cvijeće	Ovom GK označavamo površine na kojima je zasađeno cvijeće. Cvijeće mora biti u direktnom kontaktu sa tlom, tako da hidroponski uzgoj i uzgoj u teglama nisu prihvatljivi za plaćanje.	OP/ZP/PP
21 površinu ne koristi predmetno gospodarstvo	Ovom GK označavamo površine za koje je kontrolom na terenu utvrđeno da ih obrađuje/koristi drugo gospodarstvo.	Ova GK nije prihvatljiva za plaćanje
22 Poljske trake	Ovom GK označavamo površine na kojima su zasijane travne ili cvjetne trake prijavljene u Mjeri 10 – Uspostava poljskih traka	OP/ZP/PP, M10, M13
23 Iskrčeni vinograd/trajni nasad prorijeđenog sklopa -ugar	Ovom GK označavamo površine na kojima su iskrčeni vinogradi i koje su u postupku pripreme za novu sadnju ili površine na kojima je u planu sadnja vinograda. U ovu GK svrstavamo i površine koje su zasađene voćnim vrstama, no ne zadovoljavaju kriterije minimalnog broja stabala/sadnica za PVP voće ili IAKS mjere ruralnog razvoja(M10, M11, M13) te su neprihvatljive za navedene mjere.	OP/ZP/PP
24 Hmelj - lovor - smilje	Ovom GK označavamo površine zasađene kulturama hmelj, lovor ili smilje	OP/ZP/PP, M11- višegodišnji nasadi, M13
51 Orah	Ovom GK označavamo površine zasađene orahom na kojima je provedena minimalna poljoprivredna aktivnost i ispunjen minimalni sklop stabala/ha	OP/ZP/PP, M10, M11- višegodišnji nasadi - orah, M13
52 Lijeska	Ovom GK označavamo površine zasađene lijeskom na kojima je provedena minimalna poljoprivredna aktivnost i ispunjen minimalni sklop stabala/ha	OP/ZP/PP, M10, M11- višegodišnji nasadi - lijeska, M13
Nepoljoprivredno zemljište	Ovom GK označavamo površine koje se više ne mogu smatrati poljoprivrednim zemljištem, odnosno na kojem se ne provodi minimalna poljoprivredna aktivnost. Ovdje ubrajamo površine pokrivene svim neprihvatljivim elementima – građevine, prostori koji se ne koriste u poljoprivredne svrhe (odlagalište mehanizacije, skladišni prostori, ispusti za stoku,...), površine obrasle višegodišnjim raslinjem (travnatim ili drvenastim), putevi,... Za nepoljoprivredno zemljište se utvrđuje i retroaktivno trajanje, odnosno pomoću	Ova GK nije prihvatljiva za plaćanje

	<p>ortofoto snimaka se utvrđuje koliko dugo se navedena površina ne koristi (prati se period do 4 godine unatrag).</p> <p>Kategorije retroaktivnog trajanja: N (površina neprihvatljiva u godini kontrole), N-1 (površina neprihvatljiva u godini kontrole, te u godini koja joj prethodi), N-2 (površina neprihvatljiva u godini kontrole, te u prethodne dvije godine), N-3 (površina neprihvatljiva u godini kontrole, te u prethodne tri godine),</p>	
--	---	--

Što u slučaju utvrđene nesukladnosti poljoprivrednih površina

Ako Agencija za plaćanja prilikom kontrole na terenu utvrdi da obveze korisnika vezano uz jedinstveni zahtjev za izravna plaćanja nisu poštivane, utvrdit će se stupanj neispunjavanje obveza te će se sukladno tome umanjiti korisniku traženi iznos potpore.

Utvrđena nesukladnost predstavlja neispunjavanje obveza za pojedine mjere u bilo kojem trenutku u godini podnošenja zahtjeva za potporu za što je izravno odgovoran korisnik.